NTNU
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
S-sak 8/13

04.02.2013 SA/AMS
Arkiv: 2012/13978

N O T A T

Til: Styret
Fra: Rektor
Om: Revidering av opptaksavtale - ph.d.

Tilråding:

1. Styret vedtar den reviderte avtalen for opptak til organisert doktorgradsutdanning (ph.d).

2. Rektor gis myndighet til å revidere avtalen dersom dette senere blir nødvendig på grunn av utfyllende retningslinjer til NTNUs IP-politikk, jf. punkt 2 i S-sak 36/10.

---

1. Bakgrunn

Styret vedtok revidert ph.d.-forskrift den 23.01.12 (S-sak 4/12) som gjelder fra 01.08.12. Veiledning om bedømmelse for norske doktorgrader er også justert slik at den er i samsvar med de endringene som ble gjort i ph.d.- forskriften (S-sak 25/12 den 13.06.12). Det er også behov for å revidere opptaksavtalen på grunn av den nye forskriften, og Styret ba i sak 4/12 rektor om å revidere standardavtalen i tråd med den nye forskriften.

Forslag til revidert avtale ble sendt fakultetene, Studenttinget og DION på høring den 01.10.12. Endringer og presiseringer ble gjort ut fra den nye ph.d.-forskriften. I tillegg ble det også foreslått enkelte endringer ut fra de erfaringer man har gjort den tiden avtalen har vært brukt og endringer som er nødvendig for å tilpasse Del C slik at den kan brukes også for nærings-ph.d. (ph.d. utdanning som tas i samarbeid med næringslivet med støtte fra Forskningsrådet). Dette i samsvar med de krav Forskningsrådet stiller til hva som må være avtalt mellom universitetet og ekstern bedrift for at det kan gis støtte etter nærings-ph.d.-ordningen.

2. Gjeldende ph.d.-avtale

Gjeldende ph.d.-avtale ble opprinnelig utarbeidet av Universitets- og høgskolerådet (UHR) og ble fastsatt av NTNUs styre med noen justeringer den 22.05.03. Gjeldende avtale er tilgjengelig på følgende nettside: http://www.ntnu.no/forskning/doktorgrad/skjema Avtalen forvaltes av fakultetene.

3. Revidering av avtalen

Tredelingen, Del A som inngås mellom kandidat og institusjonen, Del B som inngås mellom kandidat, veileder(e) og institusjonen og Del C som i tillegg skal inngås dersom kandidaten er finansiert av ekstern part eller skal ha arbeidsplass hos ekstern part, er beholdt.

3.1 Endringer og presiseringer som foreslås i Del A – avtale mellom kandidat og NTNU

Det er tatt inn en kort veiledning innledningsvis om når avtalen skal brukes, avtalens form og hvem som skal signere de ulike delene.

- Punkt 3
  Det er presisert at avtaleperioden skal settes lik tidsrommet for finansiering av kandidatens ph.d-utdanning slik at avtalen gjelder fra startdato for finansieringen, tilsvarende bestemmelsen i ny ph.d.-forskrift § 5.5.

- Punkt 4
  Det er presisert at opplæringsdelen skal være på minst 30 studiepoeng.

- Punkt 8
  Det er presisert at universitetets rett til vederlagsfritt å fremstille kopier av avhandlingen gjelder både papirkopi og digital kopi.

  I 8.2 er det presisert at NTNU skal ha en vederlagsfri rett til å bruke og videreutvikle resultatene fra doktorgradsprosjektet til undervisnings- og forskningsvirksomhet og at dette også gjelder data som underbygger resultatet med mindre det vil være i strid med lov/forskrift eller godkjennelser som er gitt av eksterne instanser (f.eks REK, NSD eller andre instanser).

  Der kandidaten utfører forskningsprosjektet som del av et større prosjekt, gjelder det som er avtalt om IP-rettigheter i dette prosjektet (f.eks EU-prosjekter). Dette for å unngå motstrid der det finnes andre avtaler som regulerer IP-rettigheter. Hvilke rettigheter som gjelder for det større prosjektet beskrives slik at kandidaten er kjent med hva som gjelder.

  Det er presisert i punkt 8.3 at kandidaten etter universitets- og høyskoleloven har rett til å offentliggjøre sine resultater fra forskning eller faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

- Bestemmelsene om frivillig og tvungen avslutning, som står i gjeldende avtale § 12, er tatt ut da dette nå er tatt inn i den nye ph.d.-forskriften, jf. § 5.7.

3.2 Del B - avtale med veileder(e)

- Punkt 2
  I tillegg til veiledere kan fakultetet oppnevne mentor(er), dette i samsvar med ny ph.d.-forskrift § 7.1

- Punkt 5
  Angående kandidat og veileders plikter er det presisert at hovedveileder skal se til at det blir innhentet nødvendige tillatelser til bruk av forskningsdata og at de forpliktelser som er knyttet til bruk av data blir ivaretatt. Det er også tatt inn at kandidaten aktivt skal søke råd hos veilederne om faglige forhold i forbindelse med forskningsprosjektet og avhandlingsarbeidet.

3.3 Del C – gjennomføring av ph.d.-utdanningen i samarbeid med ekstern part

Det er lagt opp til at Del C også skal brukes ved nærings ph.d. Avtalen er tilpasset de krav som Forskningsrådet stiller til forpliktende samarbeidsavtale i nærings-ph.d.-ordningen, som at det skal

oppnevnes en veileder også hos den eksterne part, at kandidaten skal oppholde seg minst ett år ved henholdsvis bedriften og universitetet og at immaterielle rettigheter skal avklares.

- Punkt 5
  Det er lagt opp til at det presiseres til hvilket formål og hvilket utstyr kandidaten har behov for driftsmider til samt at det presiseres hvem som skal finansiere dette.

- Punkt 6
  Det presiseres at det er residensplikt ved NTNU, og det skal sies litt om hvordan den skal oppfylles.

- Punkt 7
  Det er tatt inn at lønn skal følge normal lønnsutvikling slik at det tas hensyn til dette i finansieringen.

- Punkt 8
  Dette punktet gjelder for nærings-ph.d. Da stiller Forskningsrådet krav om at det skal være oppnevnt en veileder også hos den eksterne part. Det skal videre være avtalt hvordan tiden for opphold skal fordeles mellom universitetet og den eksterne part.

- Punkt 9
  Tilsvarende som i Del A er det tatt inn at retten til å kopiere fra avhandlingen gjelder både papir og digitalt.

  Partene skal avtale eier- og bruksrettigheter til resultatene. Vi anser det mest hensiktsmessig at det ikke legges andre føringer på dette enn at det som avtales skal være i samsvar med NTNUs IP-politikk og at NTNU alltid skal sikres retten til vederlagsfritt å bruke resultatene fra forskningsprosjektet til undervisnings- og forskningsvirksomhet.

- Punkt 10
  NTNU har inngått rammeavtaler med flere eksterne parter. Rammeavtalen kan regulere flere av de punktene som reguleres i ph.d.-avtalen, f.eks retten til resultater. Hvis det er motstrid mellom det som er avtalt i rammeavtalen, f.eks om IP-rettigheter så skal rammeavtalen gå foran. En forutsetning for det er at kandidaten blir gjort kjent med rammeavtalen. Rammeavtalen må da legges ved ph.d.-avtalen.

3.4 Etter høringsrunden

Etter høringsrunden nevnes følgende som vesentlige punkter som er tatt inn:

Etter åndsverksloven går opphavsretten til datamaskinprogram som er skapt av arbeidstaker over til arbeidsgiver med mindre annet er avtalt. Dette er tatt inn i Del A, punkt 8.3. Fakultet for naturvitenskap og teknologi (NT) har erfart flere tilfeller hvor det har vært konflikter rundt dette spørsmålet, og det er behov for å presisere at åndsverkslovens bestemmelse gjelder også for ph.d. kandidatene.

Universitets- og høgskolerådet (UHR) har også nylig revidert sin veiledende mal og har tatt inn et punkt om kreditering ved publisering i avtalen. Vi har gjort tilsvarende i Del A, punkt 9 og Del C, punkt 10.

Vi har ellers foretatt en del presiseringer og mindre endringer ut fra merknader i høringsrunden. NT har foreslått at avtalen får en annen form som de mener både vil være enklere og tydeligere. De viser også til at det kan være uklart hvilke bestemmelser som går foran der kandidatene inngår både Del A og Del C. Vi har valgt å beholde den opprinnelige inndelingen som også er anbefalt av UHR, men har prøvd å gjøre enkelte punkter klarere ved at det i Del A, punkt 8 er henvist til at Del C vil gå foran dersom Del C også er inngått.

Da NTNUs IP-politikk ble vedtatt (S-sak 36/10) ble Rektor, i samråd med arbeidstakerorganisasjonene, bedt om å utarbeide utfyllende retningslinjer og maler til IP-politikken. Arbeidet i forhold til fremtidige arbeidsavtaler er ennå ikke kommet i gang, men vil kunne føre til at avtalen må revideres. Vi foreslår at Rektor gis myndighet til å endre avtalen dersom dette arbeidet skulle medføre behov for endringer i punktene om IP-rettigheter.

Vedlegg

1. Forslag til revidert opptaksavtale ph.d.
2. Høringsbrev vedlagt utkast til revidert avtale
3. Høringsuttalelse fra Det medisinske fakultet
4. Høringsuttalelse fra Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse
5. Høringsuttalelse fra Det humanistiske fakultet
6. Høringsuttalelse fra Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi
7. Høringsuttalelse fra Fakultet for naturvitenskap og teknologi

DION og Studenttinget har meldt tilbake at de mener det reviderte forslaget er OK og har ingen merknader.